

Lecture notes

Lukas Rahmn

Fourieranalys, 5.3 to 4.1

Repetition

LTI-system, $y(t) = (h * x)(t) = \int_{-\infty}^{\infty} h(t - \tau)x(\tau)d\tau$

Stabilitet $\int_{-\infty}^{\infty} |h(t)|dt < +\infty$ (Antags närmaste veckan)

Inledning

Fundamental observation Om $X_\omega(t) = e^{j\omega t}, \omega \in \mathbb{R}, j^2 = -1$

så gäller $y_\omega(t) = (h * x_\omega)(t) = \int_{-\infty}^{\infty} h(t - \tau)e^{j\omega\tau}d\tau = \int_{-\infty}^{\infty} h(t - \tau)e^{j\omega(\tau - t + t)}d\tau$

$\int_{-\infty}^{\infty} h(-\tau)e^{j\omega(-t)}d\tau \cdot e^{j\omega t} = H(j\omega) \cdot X_\omega(t)$

$H(j\omega) = \int_{-\infty}^{\infty} h(\tau)e^{-j\omega\tau}d\tau$

$H(j\omega)$ oberoende av t

Således: x_ω egenvektor till LTI-system, $y = Sx = h * x$ med egen värde $H(j\omega)$

Exempel

- Kan vi hitta ett stabilt h s.a. $x(t) = e^{jt}$ ger $y(t) = 5e^{3jt}$?
- Lösning. Observera $x = x_1, (\omega = 1)$. Om h existerar så gäller $y(t) = H(j1) * e^{jt} \stackrel{!}{=} 5e^{3jt}$ Omöjligt!

Tidskontinuerlig Fouriertransform (CTFT)

Om $x : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{C}$ uppfyller $\int_{-\infty}^{\infty} |x(t)|dt < +\infty$ så defineras dess

Fouriertransform X enligt $X(j\omega) = \int_{-\infty}^{\infty} x(t)e^{-j\omega t}dt, \omega \in \mathbb{R}$

Egenskaper:

- X begränsad och kontinuerligt
- X bestämmer x entydligt, (nästan överallt)

Exempel

- $x(t) = e^{-\alpha t}u(t), \alpha > 0$ Beräkna X

- Lösning:

$$\begin{aligned} \int_{-\infty}^{\infty} x(t)e^{-j\omega t}dt &= \int_{-\infty}^{\infty} e^{-\alpha t} \cdot e^{-j\omega t}dt \\ &= \int_0^{\infty} e^{-(\alpha + j\omega)t}dt = \left[-\frac{e^{-(\alpha + j\omega)t}}{\alpha + j\omega} \right]_{t=0}^{\infty} = 0 - \left(-\frac{1}{\alpha + j\omega} \right) = \frac{1}{\alpha + j\omega} \end{aligned}$$

Fundamental likhet

Om $h, x : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{C}$ uppfyller $\int_{-\infty}^{\infty} |h|, \int_{-\infty}^{\infty} |x| < +\infty$ och $y = h * x$ så gäller

- $\int_{-\infty}^{\infty} |y| < +\infty$
- $Y(j\omega) = H(j\omega) \cdot X(j\omega)$ (Fundamental likhet!!)

Bevis av fund likhet.

Faltning motsvarar multiplikation av fourietransformen

$$\begin{aligned} Y(j\omega) &= \int_{-\infty}^{\infty} y(t)e^{-j\omega t} dt \\ &= \int_{-\infty}^{\infty} \left(\int_{-\infty}^{\infty} h(t-\tau)x(\tau)d\tau \right) e^{-j\omega t} dt \\ &= \int_{-\infty}^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} h(t-\tau)x(\tau)e^{-j\omega(t-\tau+\tau)} d\tau dt \\ &= \int_{-\infty}^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} h(t)e^{j\omega t} dx(\tau)e^{-j\omega t} d\tau = H(j\omega) \cdot X(j\omega) \end{aligned}$$

Typisk tenta uppgift (TTU)

- Bestäm alla stabila LTI-system $y = h * x$, så att $x(t) = e^{-t}u(t)$ ger utsignalen $y(t) = te^{-2t}u(t)$.
- Lösning: Fundamental likhet: $Y(j\omega) = H(j\omega)X(j\omega) \rightarrow H(j\omega) = \frac{Y(j\omega)}{X(j\omega)}$

$$\begin{aligned} X(j\omega) &= \{a = 1\} = \frac{1}{1 + j\omega} \\ Y(j\omega) &= \int_0^{\infty} te^{-2t}e^{j\omega t} dt = \int_0^{\infty} t \cdot e^{-(2+j\omega)t} dt \\ \text{partiell integration} &= \left[-t \cdot \frac{e^{-(1+j\omega)t}}{2 + j\omega} \right]_0^{\infty} + \int_0^{\infty} 1 \cdot \frac{e^{-(2+j\omega)t} dt}{2 + j\omega} \\ &= \frac{1}{(2 + j\omega)^2} \\ H(j\omega) &= \frac{Y(j\omega)}{X(j\omega)} = \frac{1 + j\omega}{(2 + j\omega)^2} = \frac{2 + j\omega - 1}{(2 + j\omega)^2} \\ &= \frac{1}{2 + j\omega} - \frac{1}{(2 + j\omega)^2} \rightarrow \\ \rightarrow h(t) &= e^{-2t}u(t) - t^{-2t}u(t) = (1 - t)e^{-2t}u(t) \end{aligned}$$

Räkneoperationer med CTFT

- $x = \alpha_1 x_1 + \alpha_2 x_2, \alpha_1, \alpha_2 \in \mathbb{C} \equiv X = \alpha_1 X_1 + \alpha_2 X_2$

- $z(t) = t \cdot x(t) \equiv Z(j\omega) = j \cdot X'(j\omega)$

Bevis: $Z(j\omega) = \int_{-\infty}^{\infty} t \cdot x(t) e^{-j\omega t} dt = j \frac{d}{d\omega} \int_{-\infty}^{\infty} x(t) e^{-j\omega t} dt = jX'(j\omega)$

Ex: Vet $x(t) = e^{-\alpha t} u(t) \equiv X(j\omega) = \frac{1}{\alpha + j\omega}$

$$x_1(t) = t e^{-\alpha t} u(t) = t \cdot x(t) \equiv Z_1(j\omega) = jX'(j\omega) = j \cdot \frac{-j}{(\alpha + j\omega)^2} = \frac{1}{(\alpha + j\omega)^2}$$

$$z_2(t) = t^2 \cdot x(t) \rightarrow Z_2(j\omega) = j^2 \cdot X''(j\omega) = \frac{2}{(\alpha + j\omega)^3}$$

- $z(t) = x(t - t_0) \equiv Z(j\omega) = e^{-j\omega t_0} X(j\omega)$

- $z(t) = x(-t) \equiv Z(j\omega) = X(-j\omega)$

- $z(t) = x(a \cdot t) \equiv Z(j\omega) = \frac{1}{|a|} X(j\omega/a), a \neq 0$

Exempel

- $z(t) = e^{4t} u(1 - 2t)$ Bestäm CTFT

- Lösning: $z(t) = w(-2t)$, där $w(t) = e^{-2t} u(t + 1)$

$$w(t) = e^{-2(t+1-1)} u(t + 1) = e^2 v(t + 1), v(t) = e^{-2t} u(t) \quad V(j\omega) = \{\alpha = 2\} = \frac{1}{2 + j\omega} \rightarrow$$

$$W(j\omega) = e^2 \cdot e^{j\omega} V(j\omega) = \frac{e^{2+j\omega}}{2 + j\omega}$$

$$Z(j\omega) = \frac{1}{|-2|} \cdot V(-j\omega/2) = \frac{1}{2} \cdot \frac{e^{2-j\omega/2}}{2 - j\omega/2}$$